Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

16 iunie 2022 *

[Text îndreptat prin Ordonanța din 6 septembrie 2022]

„Neîndeplinire a obligațiilor – Coordonarea sistemelor de securitate socială – Regulamentul (CE) nr. 883/2004 – Articolele 4, 7 și 67 – Libera circulație a lucrătorilor – Regulamentul (UE) nr. 492/2011 – Articolul 7 – Egalitate de tratament – Prestații familiale – Avantaje sociale și fiscale – Ajustarea cuantumurilor în funcție de nivelul prețurilor din statul de reședință al copiilor”

În cauza C-328/20,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 258 TFUE, introdusă la 22 iulie 2020,

Comisia Europeană, reprezentată de B.-R. Killmann și D. Martin, în calitate de agenți,

reclamantă,

susținută de:

Republica Cehă, reprezentată de J. Pavliš, M. Smolek și J. Vláčil, în calitate de agenți,

Republica Croația, reprezentată de G. Vidović Mesarek, în calitate de agent,

Republica Polonă, reprezentată de B. Majczyna, în calitate de agent,

România, reprezentată de E. Gane și L. Lițu, în calitate de agenți,

Republica Slovenia, reprezentată de J. Morela, în calitate de agent,

Republica Slovacă, reprezentată de B. Ricziová, în calitate de agent,

Autoritatea de Supraveghere AELS, reprezentată de E. Gromnicka, C. Howdle, J. S. Watson și C. Zatschler, în calitate de agenți,

intervenientе,

împotriva

* Limba de procedură: germana.

Republicii Austria, reprezentată de M. Klamert, C. Pesendorfer, A. Posch, și J. Schmoll, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de:

Regatul Danemarcei, reprezentat de M. Jespersen, J. Nymann-Lindegren și M. Wolff, în calitate de agenți,

Regatul Norvegiei, reprezentat de S. Hammersvik, J. T. Kaasin, L. Tvedt și P. Wennerås, în calitate de agenți,

intervenientе,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din doamna A. Prechal, președintă de cameră, domnii J. Passer, F. Biltgen (raportor), N. Wahl și doamna M. L. Arastey Sahún, judecători,

avocat general: domnul J. Richard de la Tour,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 20 ianuarie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă, Comisia Europeană solicită Curții să constate că prin instituirea:

– unui mecanism de ajustare a alocațiilor familiale și a creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere pentru lucrătorii ai căror copii au reședința permanentă în alt stat membru, Republica Austria nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 4, 7 și 67 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82), precum și în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii (JO 2011, L. 141, p. 1), iar

– pentru lucrătorii migranți ai căror copii au reședința permanentă în alt stat membru, a unui mecanism de ajustare al bonusului familial „plus”, al creditului fiscal pentru gospodărie cu venit unic, al creditului fiscal pentru familie monoparentală și al creditul fiscal pentru pensie alimentară, Republica Austria nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 883/2004

2 Considerentele (8), (12) și (16) ale Regulamentului nr. 883/2004 au următorul cuprins:

„(8) Principiul general al egalității de tratament este de o deosebită importanță pentru lucrătorii care nu sunt rezidenți în statul membru în care lucrează, inclusiv pentru lucrătorii frontalieri.

[…]

(12) Pe baza proporționalității, este necesar să se asigure ca principiul asimilării faptelor sau evenimentelor să nu conducă la rezultate nejustificate din punct de vedere obiectiv sau la cumulul unor prestații de același tip pentru aceeași perioadă.

[…]

(16) În interiorul Comunității, nu există în principiu nicio justificare pentru ca drepturile de securitate socială să depindă de locul de reședință al persoanei în cauză. Cu toate acestea, în anumite cazuri, în special în ceea ce privește prestațiile speciale ce au legătură cu mediul economic și social al persoanei în cauză, locul de reședință poate fi luat în considerare.”

3 Articolul 1 litera (z) din acest regulament prevede:

„În sensul prezentului regulament:

[…]

(z) «prestații familiale»: toate prestațiile în natură sau în numerar pentru acoperirea cheltuielilor familiei, cu excepția avansurilor din pensiile alimentare și a alocațiilor speciale de naștere sau de adopție prevăzute în anexa I.”

4 Articolul 3 alineatul (1) litera (j) din acest regulament prevede:

„Prezentul regulament se aplică tuturor legislațiilor referitoare la ramurile de securitate socială privind:

[…]

(j) prestațiile familiale.”

5 Articolul 4 din același regulament, intitulat „Egalitatea de tratament”, prevede:

„Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, persoanele cărora li se aplică prezentul regulament beneficiază de aceleași prestații și sunt supuse acelorași obligații, în temeiul legislației unui stat membru, ca și resortisanții acelui stat membru.”

6 Articolul 5 din Regulamentul nr. 883/2004, intitulat „Asimilarea prestațiilor, veniturilor, faptelor sau evenimentelor”, are următorul cuprins:

„Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel și în temeiul dispozițiilor speciale de aplicare prevăzute, se aplică următoarele dispoziții:

(a) în cazul în care, în temeiul legislației statului membru competent, beneficiul prestațiilor de securitate socială sau al altor venituri produce anumite efecte juridice, dispozițiile în cauză din legislația respectivă sunt, de asemenea, aplicabile în cazul beneficiului prestațiilor echivalente dobândite în temeiul legislației unui alt stat membru sau al veniturilor dobândite într-un alt stat membru;

(b) în cazul în care, în temeiul legislației statului membru competent, anumite fapte sau evenimente produc efecte juridice, statul membru respectiv ia în considerare faptele sau evenimentele similare desfășurate în oricare alt stat membru, ca și cum ar fi avut loc pe teritoriul său.”

7 Articolul 7 din Regulamentul nr. 883/2004, intitulat „Eliminarea clauzelor de rezidență”, prevede:

„Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, prestațiile în numerar care se plătesc în temeiul legislației unuia sau mai multor state membre sau al prezentului regulament nu pot face obiectul niciunei reduceri, modificări, suspendări, retrageri sau confiscări în temeiul faptului că beneficiarul sau membrii familiei acestuia sunt rezidenți într-un stat membru, altul decât cel în care este situată instituția responsabilă de furnizarea prestației.”

8 Articolul 67 din acest regulament, intitulat „Membrii de familie care își au reședința în alt stat membru”, prevede:

„Persoana are dreptul la prestații familiale în conformitate cu legislația statului membru competent, inclusiv pentru membrii familiei sale care își au reședința în alt stat membru, ca și cum aceștia și-ar avea reședința în primul stat membru. Cu toate acestea, titularul unei pensii are dreptul la prestații familiale în conformitate cu legislația statului membru competent pentru pensia sa.”

9 Articolul 68 din regulamentul menționat stabilește regulile de prioritate în caz de cumul, după cum urmează:

„(1) În cazul în care, pentru aceleași perioade și pentru aceiași membri de familie, se prevăd prestații în legislația a mai mult de un stat membru, se aplică următoarele reguli de prioritate:

(a) în cazul prestațiilor ce se plătesc de către mai mult de un stat membru cu titluri diferite, ordinea de prioritate este după cum urmează: în primul rând, drepturile dobândite în temeiul unei activități salariate sau independente, în al doilea rând, drepturile dobândite în temeiul primirii unei pensii și, în ultimul rând, drepturile dobândite în temeiul rezidenței;

(b) în cazul prestațiilor ce se plătesc de către mai mult de un stat membru cu același titlu, ordinea de prioritate se stabilește cu trimitere la următoarele criterii subsidiare:
(i) în cazul drepturilor dobândite în temeiul unei activități salariate sau independente, locul de reședință al copiilor, cu condiția să existe activitatea menționată […]

[…]

(2) În cazul cumulului de drepturi, prestațiile familiale se acordă în conformitate cu legislația desemnată ca având prioritate în conformitate cu alineatul (1). Drepturile la prestații familiale acordate în temeiul altei sau altor legislații conflictuale se suspendă până la valoarea prevăzută de prima legislație și se acordă, după caz, sub forma unui supliment reprezentând diferența, pentru partea care depășește această valoare. […]”

Regulamentul nr. 492/2011

10 Articolul 7 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 492/2011, care figurează în capitolul I din acesta, în secțiunea 2, intitulată „Desfășurarea activității salariate și egalitatea de tratament”, prevede:

„(1) Lucrătorul resortisant al unui stat membru nu poate fi tratat diferit, pe teritoriul celorlalte state membre, față de lucrătorii naționali, pe criterii de cetățenie, în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă și de muncă și, în special, în ceea ce privește remunerarea, concedierea și, în cazul în care rămâne fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea.

(2) Acesta beneficiază de aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali.”

Dreptul austriac

FLAG

11 Bundesgesetz betreffend den Familienlastenausgleich durch Beihilfen (Legea federală privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații), din 24 octombrie 1967 (BGBl. 376/1967), astfel cum a fost modificată prin Bundesgesetz mit dem das Familienlastenausgleichsgesetz 1967, das Einkommensteuergesetz 1988 und das Entwicklungshelfergesetz geändert werden (Legea federală de modificare a Legii federale privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații din 1967, a Legii federale privind impozitul pe venit din 1988 și a Legii privind statutul lucrătorilor umanitari) din 4 decembrie 2018 (BGBl. I, 83/2018) (denumită în continuare „FLAG”), indică la articolul 1 că prestațiile prevăzute sunt „acordate în vederea compensării cheltuielilor în interesul familiei”.

12 În temeiul articolului 2 alineatul (1) din FLAG, persoanele care au domiciliul sau reședința obișnuită pe teritoriul federal au dreptul la alocații familiale pentru copiii minori.

13 Articolul 4 din FLAG prevede:

„(1) Persoanele care au dreptul la o prestație echivalentă acordată de un alt stat nu au dreptul la alocații familiale.

(2) Resortisanții austrieci care sunt excluși de la dreptul la alocații familiale în temeiul alineatului (1) sau al articolului 5 alineatul [(4)] beneficiază de o plată compensatorie în cazul în care cuantumul prestației echivalente acordate de un alt stat, la care resortisanții austrieci respectivi sau o altă persoană au dreptul (articolul 5 alineatul [(4)]), este mai mic decât alocațiile familiale care, în lipsa prestației echivalente menționate anterior, ar trebui să le fie acordate în temeiul prezentei legi federale.

(3) Plata compensatorie corespunde diferenței dintre prestația echivalentă acordată de un alt stat și alocațiile familiale care ar trebui să fie acordate în temeiul prezentei legi federale.

[…]

(6) Plățile compensatorii sunt considerate alocații familiale în sensul prezentei legi federale, însă dispozițiile referitoare la cuantumul alocațiilor familiale nu se aplică plăților compensatorii.”

14 Articolul 5 alineatele (3) și (4) din FLAG are următorul cuprins:

„(3) Nu există un drept la alocațiile familiale pentru copiii care au reședința permanentă în străinătate.

(4) Nu există un drept la alocațiile familiale pentru copiii pentru care există un drept la plata unei prestații echivalente acordate de un alt stat. Aceasta nu exclude acordarea unei plăți compensatorii [articolul 4 alineatul (2)].”

15 Articolul 8 din FLAG prevede:

„(1) Cuantumul alocațiilor familiale datorat unei persoane este determinat în funcție de numărul și de vârsta copiilor pentru care sunt acordate alocațiile familiale.

(2) Cuantumul lunar al alocațiilor familiale se ridică la

[…]

3. de la 1 ianuarie 2018:

a) 114 euro pentru fiecare copil, de la începutul lunii calendaristice de naștere,

b) 121,9 euro pentru fiecare copil, de la începutul lunii calendaristice în cursul căreia acesta împlinește 3 ani,

c) 141,5 euro pentru fiecare copil, de la începutul lunii calendaristice în cursul căreia acesta împlinește 10 ani,

d) 165,1 euro pentru fiecare copil, de la începutul lunii calendaristice în cursul căreia acesta împlinește 19 ani.

(3) Alocațiile familiale cresc pe lună, pentru fiecare copil,

[…]

3. de la 1 ianuarie 2018, dacă acestea sunt

a) acordate pentru 2 copii, cu 7,1 euro,

b) acordate pentru 3 copii, cu 17,4 euro,

c) acordate pentru 4 copii, cu 26,5 euro,

d) acordate pentru 5 copii, cu 32 de euro,

e) acordate pentru 6 copii, cu 35,7 euro,

f) acordate pentru 7 sau mai mulți copii, cu 52 de euro.

(4) Alocațiile familiale cresc pe lună, pentru fiecare copil cu handicap grav,

[…]

3. cu 155,9 euro de la 1 ianuarie 2018.

[…]

(8) Pentru fiecare copil care, în cursul unui an calendaristic, a împlinit deja sau care împlinește 6 ani și care nu a împlinit încă 16 ani, alocațiile familiale cresc cu 100 de euro începând din luna septembrie a prezentului an calendaristic.”

16 Articolul 8a din FLAG prevede:

„(1) Cuantumul alocațiilor familiale (articolul 8) pentru copiii care au reședința permanentă pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene, al unei alte părți la Acordul privind Spațiul Economic European [din 2 mai 1992 (JO 1994, L 1, p. 3, Ediție specială, 11/vol. 53, p. 4), denumit în continuare «Acordul privind SEE»] sau al Elveției este determinat pe baza raportului dintre nivelul prețurilor comparate publicat de Oficiul pentru Statistică al Uniunii Europene [Eurostat] pentru fiecare dintre statele membre ale Uniunii Europene, pentru fiecare dintre părțile la Acordul [privind SEE] și pentru Elveția și nivelul prețurilor din Austria.

(2) Cuantumul alocațiilor familiale menționat la alineatul (1) se aplică de la 1 ianuarie 2019 pe baza valorilor, în sensul alineatului (1), publicate la 1 iunie 2018. Ulterior, aceste cuantumuri sunt ajustate la fiecare doi ani pe baza valorilor publicate la data de 1 iunie a anului precedent.

(3) Bundesministers für Frauen, Familien und Jugend [ministrul federal pentru femei, familie și tineret, Austria] publică, prin intermediul unui regulament adoptat împreună cu Bundesministers für Finanzen [ministrul federal al finanțelor, Austria], bazele de calcul și cuantumurile menționate la alineatele (1) și (2), precum și cuantumurile menționate la articolul 33 alineatul (3) punctul 2 din [Bundesgesetz über die Besteuerung des Einkommens natürlicher Personen (Legea federală privind impozitarea venitului persoanelor fizice) din 7 iulie 1988 (BGBl. 400/1988)], astfel cum a fost modificată prin Jahressteuergesetz 2018 (Legea fiscală anuală din 2018) din 14 august 2018 (BGBl I, 62/2018) și prin Legea federală de modificare a Legii federale privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații din 1967, a Legii federale privind impozitul pe venit din 1988 și a Legii privind statutul lucrătorilor umanitari din 4 decembrie 2018 (denumită în continuare «EStG»).”

17 Articolul 53 din FLAG are următorul cuprins:

„(1) În cadrul prezentei legi federale, resortisanții părților la Acordul [privind SEE] sunt asimilați resortisanților austrieci, în măsura în care aceasta rezultă din acordul menționat anterior. În acest context, reședința permanentă a unui copil într-un stat din Spațiul Economic European [SEE]

trebuie, conform dispozițiilor comunitare, să fie asimilată unei reședințe permanente a unui copil în Austria.

[…]

(4) Alineatul (1) a doua teză nu se aplică în ceea ce privește articolul 8a alineatele (1)-(3).

(5) Articolul 26 alineatul (3) din Bundesabgabenordnung [(Codul fiscal federal)] […] este aplicabil până la 31 decembrie 2018 în ceea ce privește prestațiile prevăzute de prezenta lege federală. Începând cu 1 ianuarie 2019, articolul 26 alineatul (3) din Codul fiscal federal este aplicabil, în ceea ce privește prestațiile prevăzute de prezenta lege federală, doar persoanelor cu locul de repartizare în străinătate și care desfășoară o activitate în numele unei colectivități teritoriale, precum și soților și copiilor acestora.”

EStG

18 Articolul 33 din EStG prevede:

„(2) Creditele fiscale se deduc din [valoarea impozitului] care rezultă din aplicarea alineatului (1) în următoarea ordine:

1. bonusul familial «plus» prevăzut la alineatul (3a); nu este necesar să se deducă bonusul familial «plus» în măsura în care depășește impozitul datorat pe venitul impozabil în temeiul alineatului (1);

2. creditele fiscale prevăzute la alineatele (4)-(6).

(3) Contribuabilii care beneficiază de alocații familiale în temeiul [FLAG] au dreptul, în paralel cu plata alocațiilor familiale, la un credit fiscal de 58,40 euro pe lună pentru fiecare copil. Situația este diferită în următoarele cazuri:

1. Nu se acordă niciun credit fiscal pentru copiii care au reședința permanentă în afara unui stat membru al Uniunii […], a unui stat din [SEE] sau a Elveției.

2. În ceea ce privește copiii care au reședința permanentă pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii […], al unei alte părți la Acordul [privind SEE] sau al Elveției, cuantumul creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere este determinat pe baza raportului dintre nivelul prețurilor comparate publicat de [Eurostat] pentru fiecare dintre statele membre ale Uniunii, pentru fiecare dintre părțile la Acordul [privind SEE] și pentru Elveția și nivelul prețurilor din Austria:
   a) Începând de la 1 ianuarie 2019, cuantumul creditelor fiscale pentru copilul aflat în întreținere este ajustat pe baza valorilor publicate la 1 iunie 2018. Ulterior, cuantumul creditelor fiscale pentru copilul aflat în întreținere este ajustat la fiecare doi ani pe baza valorilor publicate la data de 1 iunie a anului precedent.

   […]

(3a) Un copil care beneficiază de alocația familială în temeiul [FLAG] și care are reședința permanentă într-un stat membru al Uniunii […] sau pe teritoriul unei alte părți la Acordul [privind SEE] sau în Elveția are dreptul, la cerere, la un bonus familial «plus» în conformitate cu următoarele dispoziții:

1. Cuantumul bonusului familial «plus» este de
   a) 125 de euro pe lună calendaristică până la sfârșitul lunii în cursul căreia copilul împlinește 18 ani,
   b) 41,68 euro pe lună calendaristică după sfârșitul lunii în cursul căreia copilul împlinește 18 ani.

2. Prin derogare de la punctul 1, pentru copiii care au reședința permanentă pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii […], al unei alte părți la Acordul [privind SEE] sau al Elveției, cuantumul bonusului familial «plus», precum și al creditelor fiscale prevăzute la alineatul (4) este determinat pe baza raportului dintre nivelul prețurilor comparate publicat de [Eurostat] pentru fiecare dintre statele membre ale Uniunii […], pentru fiecare dintre părțile la Acordul [privind SEE] și pentru Elveția și nivelul prețurilor din Austria:
   a) Începând de la 1 ianuarie 2019, cuantumul bonusului familial «plus» și al creditelor fiscale prevăzute la alineatul (4) este ajustat pe baza valorilor publicate la data de 1 iunie 2018. Ulterior, acest cuantum este ajustat la fiecare doi ani pe baza valorilor publicate la data de 1 iunie a anului precedent.

   […]

5. Articolul 26 alineatul (3) a doua teză din Codul fiscal federal nu se aplică. Fac excepție soții și copiii contribuabililor cu locul de repartizare în străinătate și care desfășoară o activitate în numele unei colectivități teritoriale.

[…]

(4) În plus, în cazul în care copilul are reședința permanentă într-un stat membru al Uniunii […] sau pe teritoriul unei alte părți la Acordul [privind SEE] sau în Elveția, se aplică următoarele credite fiscale:

1. Persoanele care asigură singure venitul unei gospodării au dreptul la un credit fiscal pentru gospodărie cu venit unic. Acesta se ridică la o sumă anuală de:

   – 494 de euro pentru un copil [articolul 106 alineatul (1)],

   – 669 de euro pentru doi copii [articolul 106 alineatul (1)].

     Acest cuantum este majorat cu 220 de euro pe an pentru al treilea copil și, respectiv, pentru fiecare copil suplimentar [articolul 106 alineatul (1)].

   […]

2. Părinții singuri au dreptul la un credit fiscal pentru familie monoparentală. Acesta se ridică la o sumă anuală de:

   – 494 de euro pentru un copil [articolul 106 alineatul (1)],

– 669 de euro pentru doi copii [articolul 106 alineatul (1)].

Acest cuantum este majorat cu 220 de euro pe an pentru al treilea copil și, respectiv, pentru fiecare copil suplimentar [articolul 106 alineatul (1)]. Părinții singuri sunt contribuabili care trăiesc cu cel puțin un copil [articolul 106 alineatul (1)] pentru o perioadă mai mare de șase luni pe an calendaristic, fără a fi în comunitate cu un partener sau soț.

3. Contribuabilii care au obligații de întreținere pentru un copil au dreptul la un credit fiscal pentru pensie alimentară de 29,20 euro pe lună […]

4. Prin derogare de la punctele 1-3, cuantumul creditelor fiscale pentru copiii care au reședința permanentă pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii […], al unei alte părți la Acordul [privind SEE] sau al Elveției este determinat în conformitate cu alineatul (3a) punctul 2. În cazul în care contribuabilul are dreptul la un credit fiscal pentru mai mulți copii, iar aceștia se află în țări diferite, trebuie mai întâi să se ia în considerare copiii cu vârste mai mari care conferă dreptul la prestație înainte de a-i avea în vedere pe cei cu vârste mai mici.

5. Articolul 26 alineatul (3) a doua teză din Codul fiscal federal nu se aplică. Fac excepție soții și copiii contribuabililor cu locul de repartizare în străinătate care desfășoară o activitate în numele unei colectivități teritoriale.

[…]

(7) În cazul în care impozitul pe venit datorat în temeiul alineatului (1) este mai mic de 250 de euro și este aplicabil creditul fiscal pentru gospodărie cu venit unic sau creditul fiscal pentru familie monoparentală, se aplică următoarele dispoziții, atunci când există un copil [articolul 106 alineatul (1)]:

1. Diferența dintre 250 de euro și impozitul prevăzut la alineatul (1) trebuie să fie rambursată sub forma unui supliment pentru copil.

2. În cazul în care copilul are reședința permanentă în alt stat membru al Uniunii […] sau pe teritoriul unei alte părți la Acordul [privind SEE] sau în Elveția, suma de 250 de euro este înlocuită cu suma rezultată din aplicarea alineatului (3a) punctul 2.

[…]

Această sumă este majorată, pentru fiecare copil suplimentar [articolul 106 alineatul (1)], cu o sumă de 250 de euro sau cu suma care o înlocuiește.

(8) 1. Dacă impozitul pe venit rezultat din alineatele (1) și (2) este mai mic de zero, este necesar să se efectueze plata creditului fiscal pentru gospodărie cu venit unic sau a creditului fiscal pentru familie monoparentală.

[…]”

19 Cuantumul prestațiilor familiale pentru copiii care au reședința permanentă într-un alt stat membru este reglementat de Familienihilfe-Kinderabsetzbetrag-EU-Anpassungsverordnung (Regulamentul de ajustare a alocațiilor familiale și a creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere în Uniunea Europeană) din 10 decembrie 2018 (BGBl. II, 318/2018, denumit în continuare „Regulamentul de ajustare”).

20 Articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul de ajustare prevede:

„Pentru determinarea cuantumurilor menționate la articolul 1, se aplică un coeficient corector care se bazează pe indicii publicați de [Eurostat] la 1 iunie 2018 în cadrul «Nivelurilor prețurilor comparate ale consumului final al gospodăriilor, inclusiv taxele indirecte (EU-28 = 100)».”

21 Articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul de ajustare conține un tabel care cuprinde coeficienții corectori aplicabili pentru diferitele state. Acești coeficienți variază între 0,450 (Bulgaria) și 1,520 (Elveția), cel pentru Republica Cehă fiind stabilit la 0,619.

Codul fiscal federal

22 Articolul 26 din Codul fiscal federal prevede:

„(1) O persoană are domiciliul în sensul dispozițiilor fiscale în locul în care ocupă o locuință în condiții care permit să se concluzioneze că va păstra și va utiliza această locuință.

(2) O persoană are reședința obișnuită în sensul dispozițiilor fiscale acolo unde locuiește în condiții care indică faptul că nu locuiește numai temporar în acest loc sau în această țară. […]

(3) Resortisanții austrieci care au un contract de muncă cu un organism public și al căror loc de repartizare este situat în străinătate (funcționari în străinătate) sunt considerați persoane care au reședința obișnuită în locul în care este situat serviciul care acordă remunerația. Aceeași situație este valabil în privința soților acestora, cu condiția ca cuplul să trăiască în mod durabil în comunitate de gospodărie, precum și în privința copiilor lor minori care fac parte din gospodăria lor.”

Procedura precontencioasă și procedura în fața Curții

23 Prin scrisoarea de punere în întârziere din 25 ianuarie 2019, Comisia a invitat Republica Austria să își prezinte observațiile cu privire la preocupările pe care le ridica intrarea în vigoare, începând cu 1 ianuarie 2019, a mecanismului de ajustare rezultat din modificările aduse articolului 8a din FLAG și articolului 33 din EStG prin Legea fiscală anuală din 2018, precum și prin Legea federală din 4 decembrie 2018 (denumit în continuare „mecanismul de ajustare”). Comisia considera că acest mecanism de ajustare a prestațiilor familiale, precum și a avantajelor sociale și fiscale acordate de acest stat membru lucrătorilor care au copii, în funcție de nivelul prețurilor în statul membru în care acești copii au reședința permanentă, era contrar articolelor 7 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004, potrivit cărora prestațiile în numerar nu pot face obiectul niciunei reduceri ca urmare a faptului că un membru al familiei, precum un copil, are reședința în alt stat membru. În plus, din moment ce nu privește în esență lucrătorii austrieci, ci pe cei din alte state membre, mecanismul de ajustare ar constitui o discriminare indirectă contrară principiului egalității de tratament enunțat la articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004 și la articolul 7 din Regulamentul nr. 492/2011.

24 La 25 martie 2019, Republica Austria a răspuns Comisiei că articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004 permite ajustarea prestațiilor familiale în funcție de locul de reședință al copilului. Acest stat membru a arătat, mai întâi, că dreptul Uniunii prevede el însuși mecanisme comparabile. Apoi, articolul 67 din acest regulament nu ar impune ca cuantumul prestațiilor plătite pentru copiii care au reședința în alt stat membru să corespundă celui plătit pentru copiii care au reședința în Austria. În sfârșit, nu ar exista o discriminare indirectă, întrucât ajustarea prestațiilor familiale și a avantajelor sociale și fiscale în funcție de nivelul prețurilor pe teritoriul statului în care are reședința copilul ar fi justificată în mod obiectiv și ar reduce sarcinile tuturor lucrătorilor.

25 Întrucât a considerat acest răspuns nesatisfăcător, Comisia a emis la 26 iulie 2019 un aviz motivat în care și-a menținut în esență poziția. Această instituție a arătat că prestațiile familiale și avantajele sociale și fiscale acordate pentru copii sunt forfetare, fără o ajustare în funcție de nivelurile prețurilor în diferitele regiuni ale Austriei, potrivit locului de reședință permanentă a copilului. Prin urmare, o diferență de nivel al acestor prestații și avantaje pentru copiii care au reședința în alt stat membru ar afecta mai grav lucrătorii migranți decât lucrătorii austrieci și ar constitui o discriminare indirectă. Caracterul forfetar al cuantumurilor acestor prestații și al acestor avantaje ar demonstra că ele nu depind de costurile reale legate de întreținerea unui copil și că, prin urmare, nu garantează o repartizare mai echitabilă a cheltuielilor suportate de familii pentru a asigura întreținerea copiilor.

26 Prin scrisoarea din 24 octombrie 2019, Republica Austria a răspuns la acest aviz motivat, indicând că prestațiile familiale, precum și avantajele sociale și fiscale în cauză nu ar fi doar forfetare, ci ar corespunde nevoilor reale ale beneficiarilor. În plus, faptul că aceste prestații și avantaje se acordă sub forma unor sume forfetare nu s-ar opune ajustării lor în funcție de nivelul prețurilor de la locul de reședință al copiilor. O astfel de ajustare nu ar constitui o inegalitate de tratament, ci ar garanta lucrătorilor beneficiari o reducere uniformă a sarcinilor, indiferent de locul de ședere efectivă al copilului. Presupunând că există o discriminare indirectă, aceasta ar fi justificată printre altele de obiectivul privind echilibrul cheltuielilor sistemului de securitate socială, precum și de obiectivul privind luarea în considerare a capacității contributive a beneficiarilor.

27 Întrucât a considerat acest răspuns nesatisfăcător, Comisia a introdus prezenta acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

28 Prin Deciziile președintelui Curții din 22 octombrie, din 6, din 12, din 19 și din 20 noiembrie, precum și din 18 decembrie 2020, au fost admise cererile de intervenție în susținerea concluziilor Comisiei formulate de Republica Cehă, de Republica Croația, de Republica Polonă, de România, de Republica Slovenia, de Republica Slovacă și de Autoritatea de Supraveghere AELS. Prin Deciziile președintelui Curții din 20 noiembrie și din 18 decembrie 2020, au fost admise cererile de intervenție în susținerea concluziilor Republicii Austria formulate de Regatul Danemarcei și de Regatul Norvegiei.

Cu privire la acțiune

29 În susținerea acțiunii sale, Comisia invocă două motive. Primul este întemeiat pe încălcarea articolelor 7 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004 și al doilea, pe încălcarea articolului 4 din Regulamentul nr. 883/2004, precum și a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolelor 7 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004

Argumentația părților

30 Comisia apreciază că Republica Austria nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 7 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004 prin instituirea, în privința lucrătorilor afiliați la regimul de securitate socială austriac, ai căror copii au reședința în alt stat membru, a mecanismului de ajustare a cuantumului alocațiilor familiale și al creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere, prevăzute la articolul 2 alineatul (1) din FLAG și, respectiv, la articolul 33 alineatul (3) din EStG.

31 Comisia arată că nu se contestă că alocațiile familiale și creditul fiscal pentru copilul aflat în întreținere, care sunt prestații în numerar plătite de stat pentru reducerea cheltuielilor legate de întreținerea copiilor, constituie prestații familiale în sensul articolului 1 litera (z) și al articolului 3 alineatul (1) litera (j) din Regulamentul nr. 883/2004. Aceste prestații ar fi acordate fără o apreciere individuală și discreționară a nevoilor personale, pe baza unor criterii definite de lege, și calculate în funcție de numărul și de vârsta copiilor. Republica Austria nu ar fi făcut dovada existenței unui raport între nivelul alocațiilor familiale și costul mediu al întreținerii unui copil, acest nivel depinzând numai de vârsta copilului.

32 Or, dispozițiile coroborate ale articolelor 7 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004, care au același scop, ar interzice statelor membre să condiționeze acordarea sau cuantumul prestațiilor familiale de locul de reședință al membrilor familiei lucrătorului în statul membru prestator (Hotărârea din 18 septembrie 2019, Moser, C-32/18, EU:C:2019:752, punctul 36). Aceste dispoziții ar fi fost adoptate ca urmare a Hotărârii din 15 ianuarie 1986, Pinna (41/84, EU:C:1986:1), prin care Curtea a invalidat parțial articolul 73 din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO 1971, L 149, p. 2, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 26), dispoziție al cărei conținut a fost reluat în esență la articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004. Din această hotărâre ar rezulta că unui stat membru nu îi este permis să ajusteze nivelul prestațiilor familiale la cele ale unui alt stat membru pentru simplul motiv că unii membri de familie ai beneficiarului au reședința pe teritoriul acestui alt stat membru. Mecanismul de ajustare ar conduce tocmai la a nu acorda aceste prestații „ca și cum” membrii familiei ar avea reședința în Austria.

33 Această interpretare a articolelor 7 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004 ar fi confirmată de articolul 5 litera (b) din acest regulament, care impune fiecărui stat membru nu numai să țină seama de fapte sau de evenimente, precum prezența unor copii care dau dreptul la prestații, care au avut loc în alt stat membru, ci să țină seama de acestea „ca și cum” acestea ar fi avut loc pe propriul său teritoriu.

34 Comisia subliniază că nu se poate deduce nicio influență din faptul că decizia șefilor de stat sau de guvern, reuniți în cadrul Consiliului European din 18 și 19 februarie 2016 privind o nouă înțelegere pentru Regatul Unit în cadrul Uniunii Europene (JO 2016, C 69 I, p. 1, denumită în continuare „noua înțelegere pentru Regatul Unit în cadrul Uniunii Europene”), avea în vedere indexarea cuantumului prestațiilor sociale pentru copii în funcție de costul vieții la locul de reședință al copilului. Potrivit acestei decizii, Comisia trebuia să prezinte o propunere de modificare a Regulamentului nr. 883/2004. Cu toate acestea, ca urmare a retragerii Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniune, regulamentul menționat nu ar fi suferit nicio

modificare. În plus, în Propunerea sa din 13 decembrie 2016 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului nr. 883/2004 [COM(2016) 815 final], Comisia nu ar fi inclus un mecanism de indexare, întrucât serviciile sale au exprimat rezerve cu privire la conformitatea cu dreptul Uniunii a unui astfel de mecanism.

35 Republica Austria arată cu titlu introductiv că FLAG, sub termenul „alocații familiale”, a regrupat mai multe ajutoare pentru familie care existau înainte de adoptarea sa, în anul 1967, și care erau destinate să compenseze o parte din costurile pentru creșterea copiilor aflați în întreținere. Alocațiile familiale ar fi calculate în funcție de nevoile reale ale copiilor și de cheltuielile-tip necesare pentru a asigura întreținerea lor în Austria, fără ca beneficiarul să fie obligat să facă dovada cheltuielilor efective. Alocațiile familiale ar crește odată cu vârsta copiilor sau în prezența unui handicap.

36 Republica Austria arată că sistemul alocațiilor familiale se bazează, pe de o parte, pe acordarea de ajutoare directe și, pe de altă parte, pe avantaje fiscale. Aceste alocații ar fi suportate de Ausgleichsfonds für Familienbeihilfen (Fondul de compensare pentru alocații familiale, Austria) ale cărui resurse provin nu de la lucrători, ci din cotizațiile plătite de angajatori. În plus, conform articolului 2 alineatul (1) din FLAG, toate persoanele care au copii cu reședința pe teritoriul austriac ar avea dreptul la alocații familiale în același cuantum, independent de orice condiție de exercitare a unei activități profesionale sau de valoarea contribuțiilor plătite de angajator.

37 Potrivit Republicii Austria, creditul fiscal pentru copilul aflat în întreținere nu are ca scop să acorde părinților o prestație directă, ci să acopere o parte din cheltuielile tipic legate de întreținerea copiilor. Acest credit fiscal ar trebui să restabilească o anumită echitate fiscală între persoanele fără copii și persoanele care au copii. Din punct de vedere economic, creditul fiscal pentru copilul aflat în întreținere ar fi o majorare a alocațiilor familiale finanțate din veniturile fiscale generale.

38 Republica Austria arată că instituirea alocațiilor familiale datează dintr-o perioadă în cursul căreia importanța migrației lucrătorilor era mai redusă. Ca urmare a unei circulații mai extinse a lucrătorilor în cadrul Uniunii, exportarea nediferențiată a alocațiilor familiale și a creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere ar fi condus la denaturări din ce în ce mai importante în sistemul austriac al prestațiilor familiale. Mecanismul de ajustare ar permite remedierea acestor denaturări ținând seama de diferențele dintre nivelurile prețurilor între statele membre, publicate de Eurostat. Prin urmare, nu ar fi vorba despre o simplă măsură de economie.

39 În ceea ce privește interpretarea articolelor 7 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004, Republica Austria susține, mai întâi, că această din urmă dispoziție, care vizează în mod specific situația membrilor de familie care au reședința într-un alt stat membru, primează asupra acestui articol 7, care exprimă o regulă generală. Prin urmare, acest stat membru se limitează la a examina compatibilitatea mecanismului de ajustare în raport cu articolul 67 din acest regulament și susține că mecanismul de ajustare este conform cu obiectivele acestei dispoziții, astfel cum a fost interpretată de Curte, în special în Hotărârea din 18 septembrie 2019, Moser (C-32/18, EU:C:2019:752, punctul 35). Astfel, acordarea și cuantumul alocațiilor familiale și ale creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere nu ar depinde de reședința copilului în Austria. Întrucât cheltuielile de întreținere a copiilor depind de nivelul prețurilor în statul membru în care au reședința, iar acest nivel variază de la un stat membru la altul, cuantumul acestor prestații ar trebui ajustat pentru a se asigura că se acordă „ca și cum” membrii de familie ar locui în Austria. Această interpretare ar fi confirmată de considerentul (16) al regulamentului menționat, precum și de jurisprudența Curții, în special Hotărârea din 27 septembrie 1988, Lenoir (313/86,

EU:C:1988:452, punctul 16), și Hotărârea din 18 septembrie 2019, Moser (C-32/18, EU:C:2019:752, punctele 53 și 54). Prin urmare, Republica Austria consideră că, întrucât obiectivul alocațiilor familiale și al creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere este acela de a rambursa părinților o parte din cheltuielile de întreținere a copiilor, ar fi licită ajustarea cuantumului acestor prestații în funcție de nivelul prețurilor al statului membru de reședință al copiilor.

40 În continuare, Republica Austria subliniază că, spre deosebire de situația aflată la originea Hotărârii din 15 ianuarie 1986, Pinna (41/84, EU:C:1986:1), invocată de Comisie, mecanismul de ajustare nu exclude exportarea prestației familiale în celelalte state membre. Reflectând costul vieții, acest mecanism de ajustare ar garanta acordarea unei prestații de aceeași valoare pentru toți copiii.

41 În sfârșit, Republica Austria arată că noua înțelegere pentru Regatul Unit în cadrul Uniunii Europene urmărea, în ceea ce privește exportarea prestațiilor familiale, să ia în considerare valoarea prestațiilor acordate în statul de reședință al copiilor și să țină seama de diferențele de nivel al prețurilor între statele membre. Deși această înțelegere nu a intrat niciodată în vigoare, Consiliul European ar fi considerat că măsurile avute astfel în vedere în privința Regatului Unit erau pe deplin compatibile cu tratatele. Comisia însăși ar fi considerat de asemenea aceste măsuri compatibile cu articolul 48 TFUE. În această privință, Republica Austria precizează că nu a fost necesară nicio adaptare a Regulamentului nr. 492/2011, ceea ce ar tinde să demonstreze că articolul 7 din acest regulament – la fel ca articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004 – nu prevede o normă care depășește principiul nediscriminării consacrat de dreptul primar. Potrivit Republicii Austria, nu ar fi fost necesară o modificare a Regulamentului nr. 883/2004 pentru cazurile în care un stat membru, în caz de exportare a unei prestații familiale legate de mediul economic și social al acestui stat membru, ajustează cuantumul acestei prestații, în sens crescător sau descrescător, în conformitate cu reguli obiective.

Aprecierea Curții

42 Cu titlu introductiv, trebuie constatat că nu se contestă că alocațiile familiale și creditul fiscal pentru copilul aflat în întreținere vizate de primul motiv constituie prestații familiale în sensul articolului 1 litera (z) din Regulamentul nr. 883/2004 și că acest regulament, în măsura în care se aplică tuturor legislațiilor referitoare la domeniile de securitate socială privind prestațiile familiale, își găsește aplicarea în cazul mecanismului de ajustare.

43 Prin urmare, alocațiile familiale și creditul fiscal pentru copilul aflat în întreținere trebuie în special să fie conforme cu articolul 7 din Regulamentul nr. 883/2004, care prevede că, cu excepția cazului în care regulamentul menționat prevede altfel, astfel de prestații „nu pot face obiectul niciunei reduceri, modificări, suspendări, retrageri sau confiscări în temeiul faptului că beneficiarul sau membrii familiei acestuia sunt rezidenți într-un stat membru, altul decât cel în care este situată instituția responsabilă de furnizarea prestației”.

44 În această privință, trebuie amintit că articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004 instituie principiul potrivit căruia o persoană poate pretinde prestații familiale pentru membrii familiei sale care au reședința într-un alt stat membru decât cel competent să plătească aceste prestații, ca și cum aceștia ar avea reședința în acest din urmă stat membru (Hotărârea din 22 octombrie 2015, Trapkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, punctul 35).

45 Din moment ce articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004 preia prevederile articolului 7 din acest regulament în ceea ce privește în mod specific prestațiile familiale, o încălcare a acestei prime dispoziții atrage de asemenea o încălcare a celei de a doua.

46 Pe de altă parte, Curtea a statuat în repetate rânduri că articolele 7 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004 urmăresc să împiedice ca un stat membru să poată condiționa acordarea sau cuantumul prestațiilor familiale de reședința membrilor de familie ai lucrătorului în statul membru care acordă prestațiile [a se vedea în special Hotărârea din 25 noiembrie 2021, Finanzamt Österreich (Alocații familiale pentru lucrătorii umanitari), C-372/20, EU:C:2021:962, punctul 76 și jurisprudența citată].

47 Prin urmare, articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că impune o echivalență strictă între cuantumurile prestațiilor familiale acordate de un stat membru lucrătorilor ai căror membri de familie au reședința în acest stat membru și celor ai căror membri de familie au reședința în alt stat membru. Contrar celor susținute de Republica Austria, diferențele dintre puterea de cumpărare între statele membre nu justifică, din perspectiva acestei dispoziții, ca un stat membru să poată acorda acestei a doua categorii de persoane prestații într-un cuantum diferit de cel acordat persoanelor care fac parte din prima categorie.

48 Desigur, principiul asimilării instituit prin articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004 nu este absolut, în sensul că, atunci când sunt datorate mai multe drepturi în temeiul unor legislații diferite, se aplică regulile privind prevenirea cumulului prevăzute la articolul 68 din regulamentul menționat (Hotărârea din 18 septembrie 2019, Moser, C-32/18, EU:C:2019:752, punctul 40 și jurisprudența citată).

49 Tocmai referitor la articolul 68 alineatul (2) din Regulamentul nr. 883/2004, Curtea a statuat că o astfel de regulă privind prevenirea cumulului urmărește să garanteze beneficiarului prestațiilor plătite de mai multe state membre un cuantum total al prestațiilor care este identic cu cuantumul prestației celei mai favorabile care i se cuvine în temeiul legislației unuia singur dintre aceste state (Hotărârea din 18 septembrie 2019, Moser, C-32/18, EU:C:2019:752, punctul 42 și jurisprudența citată).

50 Examinarea tratamentului rezervat lucrătorilor vizați de Regulamentul nr. 883/2004 trebuie, așadar, să privească valoarea economică a acestor prestații în funcție nu de puterea de cumpărare și de nivelul prețurilor locului de reședință al persoanelor vizate, ci de cuantumul prestațiilor care sunt datorate.

51 Având în vedere ficțiunea prevăzută la articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004, potrivit căreia o persoană poate pretinde prestații familiale pentru membrii familiei sale care au reședința într-un alt stat membru decât cel competent să plătească aceste prestații, ca și cum aceștia ar avea reședința în acest din urmă stat membru, și ținând seama de faptul că lucrătorii migranți trebuie să poată beneficia de politicile sociale ale statului membru gazdă în aceleași condiții ca lucrătorii naționali, întrucât contribuie la finanțarea acestor politici cu contribuțiile fiscale și sociale pe care le plătesc în acest stat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2019, Aubriet, C-410/18, EU:C:2019:582, punctul 33 și jurisprudența citată), statele membre nu ar putea, fără a încălca respectivul regulament, să efectueze o ajustare a prestațiilor familiale în funcție de statul de reședință al copiilor beneficiarilor.

52 Se impune constatarea că tocmai această situație se regăsește în speță. Astfel, numai beneficiarii prestațiilor familiale ai căror copii au reședința în afara teritoriului austriac sunt supuși mecanismului de ajustare a cuantumului acestor prestații în funcție de nivelurile prețurilor și de puterea de cumpărare de la locul de reședință al copiilor lor. Un astfel de mecanism nu se aplică prestațiilor familiale acordate în beneficiul copiilor care au reședința în diferite regiuni ale Austriei, deși există, între aceste regiuni, diferențe între nivelurile prețurilor de o importanță comparabilă cu cele care pot exista între Republica Austria și alte state membre.

53 În plus, trebuie arătat că, astfel cum a expus domnul avocat general la punctele 77-79 din concluzii, nu s-a stabilit că cuantumul prestațiilor familiale acordate de Republica Austria variază în funcție de costul real al vieții sau de cheltuielile efective pentru întreținerea copiilor, întrucât aceste sume sunt atribuite forfetar în funcție de numărul și, eventual, de vârsta copiilor sau de un handicap de care aceștia suferă.

54 Prin urmare, nu se poate deduce vreun argument din faptul că, în Hotărârea din 18 septembrie 2019, Moser (C-32/18, EU:C:2019:752, punctele 53 și 54), Curtea a statuat că obiectivul urmărit de legislația națională era determinant și că un stat membru putea ține seama de condițiile de remunerare reale în statul de încadrare în muncă. Astfel, cauza în care s-a pronunțat acea hotărâre privea o alocație pentru îngrijirea copilului, care, în varianta sa legată de venit, constituia o prestație de înlocuire a venitului profesional anterior și nu privea o prestație familială lipsită de orice legătură cu costurile reale și al cărei cuantum era determinat în afara oricărei aprecieri individuale și discreționare a nevoilor personale ale beneficiarilor, pe baza unei situații definite de lege [a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 aprilie 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Copil al soțului unui lucrător frontalier), C-802/18, EU:C:2020:269, punctul 36].

55 În plus, deși este adevărat, astfel cum a arătat Republica Austria, că Curtea a recunoscut, în Hotărârea din 27 septembrie 1988, Lenoir (313/86, EU:C:1988:452), că prestațiile destinate să acopere anumite cheltuieli ocazionate de începerea anului școlar sunt strâns legate de mediul social și, prin urmare, de reședința persoanelor interesate, astfel încât se poate ține seama de acest loc de reședință, nu este mai puțin adevărat că, la punctul 16 din această hotărâre, Curtea a statuat că, în cazul în care prestațiile periodice sunt acordate „exclusiv în funcție de numărul și, eventual, de vârsta membrilor familiei, acordarea acestor prestații rămâne justificată, indiferent de reședința beneficiarului și al familiei acestuia". Prin urmare, Republica Austria nu poate deduce niciun argument din această hotărâre.

56 În sfârșit, în ceea ce privește pertinența Hotărârii din 15 ianuarie 1986, Pinna (41/84, EU:C:1986:1), invocată de Republica Austria, este suficient să se arate, astfel cum a subliniat domnul avocat general la punctul 70 din concluzii, că litigiul aflat la originea acestei cauze avea ca obiect o diferență în ceea ce privește cuantumurile sau ratele prestațiilor în funcție de statul în care aveau reședința membrii familiei în cauză, ceea ce avea ca efect reducerea drepturilor dobândite de lucrătorul migrant și, în consecință, nerespectarea obiectivului de a asigura libera circulație a lucrătorilor în Uniune. Curtea a considerat că, având în vedere libertatea fundamentală pe care o reprezintă libera circulație a lucrătorilor, reglementarea Uniunii trebuie să se abțină de la adăugarea unor disparități suplimentare față de cele care rezultă deja din lipsa armonizării legislațiilor naționale în materie de securitate socială. Or, această apreciere este valabilă *a fortiori* în privința unei dispoziții naționale care se îndepărtează de principiul asimilării instituit de legiuitorul Uniunii și care figurează la articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004.

57 În ceea ce privește conformitatea cu dreptul Uniunii a mecanismului de indexare care fusese avut în vedere de noua înțelegere pentru Regatul Unit în cadrul Uniunii Europene, trebuie arătate două elemente. Pe de o parte, această înțelegere nu a intrat niciodată în vigoare, iar Comisia nu a prezentat, în consecință, o propunere de modificare a Regulamentului nr. 883/2004 care să permită statelor membre să indexeze prestațiile sociale pentru copiii care au reședința într-un alt stat membru decât cel în care locuiește lucrătorul. Pe de altă parte și în orice caz, astfel cum ilustrează Hotărârea din 15 ianuarie 1986, Pinna (41/84, EU:C:1986:1), dacă o asemenea modificare ar fi fost adoptată de legiuitorul Uniunii, aceasta ar fi fost nevalidă în raport cu articolul 45 TFUE.

58 Având în vedere cele ce precedă, primul motiv, întemeiat pe neîndeplinirea obligațiilor care decurg din articolul 67 din Regulamentul nr. 883/2004, trebuie considerat fondat.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 4 din Regulamentul nr. 883/2004 și a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011

Argumentația părților

59 Comisia apreciază că Republica Austria nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul principiului egalității de tratament prevăzut la articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004 și la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011 prin instituirea mecanismului de ajustare, în funcție de locul de reședință al copilului, a cuantumului alocațiilor familiale și a creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere, precum și a bonusului familial „plus”, prevăzut la articolul 33 alineatul (3a) din EStG, a creditului fiscal pentru gospodărie cu venit unic, a creditului fiscal pentru familie monoparentală și a creditului fiscal pentru pensie alimentară, prevăzute la articolul 33 alineatul (4) din EStG.

60 Comisia amintește că articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004 și articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011 concretizează, în domeniile respective, principiul egalității de tratament prevăzut la articolul 45 alineatul (2) TFUE, care protejează lucrătorii în cauză împotriva oricărei discriminări, directă și indirectă, bazată pe cetățenie, care rezultă din legislațiile naționale ale statelor membre. Ar fi acoperite printre altele toate avantajele, atât sociale, cât și fiscale, legate sau nu de un contract de muncă, care sunt în general recunoscute lucrătorilor naționali, în principal ca urmare a calității lor obiective de lucrători sau a simplului fapt că au reședința obișnuită pe teritoriul național (Hotărârea din 12 mai 1998, Martínez Sala, C-85/96, EU:C:1998:217, punctul 25).

61 Comisia susține că din Hotărârea din 2 aprilie 2020, Caisse pour l’avenir des enfants (Copil al soțului unui lucrător frontalier) (C-802/18, EU:C:2020:269, punctul 45 și jurisprudența citată), reiese că alocațiile familiale și creditul fiscal pentru copilul aflat în întreținere sunt simultan prestații familiale supuse principiului egalității de tratament prevăzut la articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004 și avantaje sociale reglementate de articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011. Bonusul familial „plus”, creditul fiscal pentru gospodărie cu venit unic, creditul fiscal pentru familie monoparentală și creditul fiscal pentru pensie alimentară ar reduce cuantumul impozitului pe venit. Din moment ce se prezumă că beneficiarul este supus impozitării în Austria, aceste măsuri ar constitui avantaje fiscale supuse principiului egalității de tratament prevăzut la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011.

62 Comisia reiterează că mecanismul de ajustare afectează în principal lucrătorii migranți ai căror membri de familie au reședința în afara statului membru prestator.

63 Din lucrările pregătitoare pentru adoptarea mecanismului de ajustare ar reieși că legiuitorul austriac urmărea un obiectiv de reducere a cheltuielilor bugetare ale statului. Acest legiuitor ar fi prezumat că beneficiarii prestațiilor familiale și ai avantajelor sociale și fiscale ai căror copii trăiesc în state membre în care nivelul prețurilor este inferior celui constatat în Austria erau mai numeroși decât cei ai căror copii locuiesc în state membre în care există un nivel al prețurilor mai ridicat. Astfel, mecanismul de ajustare ar conduce la o sumă mai mare sau egală cu suma forfetară care trebuie plătită în Austria numai în cazul Confederației Elvețiene și al Principatului Liechtenstein.

64 Comisia adaugă că mecanismul de ajustare nu se aplică situației copiilor funcționarilor austrieci detașați în străinătate, în condițiile în care, din perspectiva criteriilor de apreciere a comparabilității situațiilor dezvoltate de Curte, nu ar exista nicio diferență între acești funcționari austrieci și lucrătorii migranți ai căror copii nu au reședința în Austria.

65 Prin urmare, mecanismul de ajustare ar crea o discriminare indirectă în detrimentul lucrătorilor migranți pe care niciun obiectiv legitim nu pare să o poată justifica.

66 Comisia arată că prestațiile familiale, precum și avantajele sociale și fiscale supuse mecanismului de ajustare nu sunt calculate în funcție de nivelul prețurilor de la locul de reședință al copilului. Cuantumul lor forfetar ar fi uniform pe întreg teritoriul austriac, în pofida disparității puterii de cumpărare între diferite regiuni.

67 Comisia apreciază că este contradictoriu pentru Republica Austria să pretindă că prestațiile familiale, precum și avantajele sociale și fiscale supuse mecanismului de ajustare sunt legate de cheltuielile efective pentru întreținerea copiilor, excluzând în același timp o ajustare a cuantumurilor acestora pentru diferențele de putere de cumpărare între regiunile austriece, de ordinul a 8 % între landul Viena și cel al Austriei Inferioare, de exemplu, în condițiile în care acest stat membru consideră că o astfel de ajustare s-ar impune ca urmare a diferențelor de putere de cumpărare cu Republica Federală Germania sau cu Republica Italiană, estimate la numai 2,6 % și, respectiv, la 5,2 %.

68 Comisia consideră că mecanismul de ajustare nu este comparabil cu coeficienții corectori aplicabili remunerațiilor funcționarilor Uniunii Europene și ajutoarelor financiare. În particular, acest coeficient corector ar fi determinat nu în funcție de locul de reședință al copiilor, ci în funcție de locul de repartizare al funcționarilor sau de locul plății ajutorului financiar în cauză.

69 Comisia amintește că justificarea existenței unei eventuale discriminări în temeiul obiectivului care constă în dorința de a se proteja împotriva unui risc de atingere adusă echilibrului financiar al sistemului de securitate socială presupune ca acest risc să fie grav. Or, dintr-un raport al Rechnungshof (Curtea de Conturi, Austria), intitulat „Familienbeihilfe – Ziele und Zielerreichung, Kosten und Kontrollsystem” (Alocația familială – obiective și realizarea obiectivelor, costuri și sistem de control), publicat în luna iulie 2018 (denumit în continuare „raportul Curții de Conturi”) și invocat de Republica Austria în cursul procedurii precontencioase, ar reieși că susținerea bugetului național pentru finanțarea prestațiilor familiale a devenit necesară ca urmare a majorării sumelor forfetare și a reducerii concomitente a surselor de finanțare a prestațiilor familiale. În plus, prestațiile familiale destinate copiilor care au reședința

în alt stat membru ar reprezenta numai aproximativ 6 % din totalul plăților, iar repercutarea acestor prestații asupra finanțării prestațiilor familiale ar putea fi atribuită în principal lipsei controalelor adecvate ale condițiilor de acordare a acestor prestații de către autoritățile austriece.

70 Republica Austria nu poate invoca, așadar, cu titlu de justificare, faptul că trebuia să reacționeze la dezechilibrele cauzate de sprijinul financiar acordat lucrătorilor migranți, cu atât mai mult cu cât lucrătorii originari din alte state membre ar contribui la finanțarea sistemului social și fiscal austriac în același mod ca lucrătorii austrieci, indiferent de locul de reședință al copiilor lor.

71 Voința legiuitorului austriac de a se asigura că prestațiile familiale sau avantajele sociale și fiscale au o valoare echivalentă pentru toți copiii, independent de locul lor de reședință, nu ar constitui o justificare întemeiată pe un motiv imperativ de interes general. Justificările întemeiate pe considerații legate de egalitatea de tratament și de coerența mecanismului de ajustare ar fi, în plus, contrazise de excepția de la mecanismul de ajustare în favoarea funcționarilor austrieci detașați în străinătate.

72 Republica Austria neagă orice discriminare indirectă în privința lucrătorilor migranți. Aceasta amintește că acordarea de avantaje sociale și fiscale părinților urmărește să compenseze o parte din cheltuielile efectuate pentru întreținerea copiilor aflați în întreținerea acestora. Pentru a atinge acest obiectiv, ar trebui să se distingă situația lucrătorilor ai căror copii au reședința în străinătate de cea a lucrătorilor ai căror copii au reședința în Austria. Aceste situații nu ar fi comparabile din punct de vedere material din cauza diferențelor de cost al vieții în statele membre. Mecanismul de ajustare nu ar conduce la tratarea în mod inegal a unor situații identice, ci ar garanta ca situații diferite să fie tratate în mod diferit.

73 Republica Austria invocă mai multe exemple de mecanisme de ajustare a prestațiilor familiale în funcție de locul de reședință considerate licite, în special în raport cu dreptul Uniunii. Acest stat membru, susținut de Regatul Danemarcei, arată că, potrivit poziției Comitetului European pentru Drepturi sociale, însărcinat cu supravegherea punerii în aplicare a Cartei sociale europene, semnată la Torino la 18 octombrie 1961 și a modificării acestei carte din 3 mai 1996, regula nediscriminării prevăzută la articolul 12 alineatul (4) din carta menționată nu se opune ca un stat să ajusteze prestațiile de securitate socială plătite pentru un copil care are reședința în alt stat, în care costul vieții este net inferior.

74 Potrivit Republicii Austria, mecanismul de ajustare este comparabil cu coeficientul corector prevăzut de Statutul funcționarilor Uniunii Europene care, pentru a le garanta acestora din urmă aceeași putere de cumpărare, independent de locul lor de repartizare, ține seama de diferențele în materie de costul vieții dintre statele membre. Programul Erasmus+ ar conține o normă comparabilă în vederea adaptării cuantumului subvenției pentru cheltuielile de ședere și de deplasare ale studenților.

75 În plus, ar reieși din Concluziile Consiliului din 9 octombrie 2020 privind consolidarea protecției venitului minim pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale în pandemia de COVID-19 și dincolo de aceasta (11721/2/20) și în special din trimiterea la Recomandarea 92/441/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind criteriile comune referitoare la resursele suficiente și asistența socială în sistemele de protecție socială (JO 1992, L 245, p. 46) că, pentru acordarea unor prestații care se presupune că acoperă o anumită nevoie, trebuie să fie luate în considerare în mod corespunzător nivelul de viață și nivelul prețurilor.

76 Contrar celor pretinse de Comisie, disparitățile dintre puterea de cumpărare sau nivelul prețurilor ar fi foarte scăzute în interiorul Austriei, în raport cu diferențele care există între statele membre. Republica Austria susține că o ajustare a prestațiilor familiale în funcție de regiunile aceluiași stat membru ar genera dificultăți care ar justifica recurgerea la calcularea de către Eurostat a unei valori medii pe stat. Aceasta ar prezenta avantajul de a fi un criteriu obiectiv care evită să ridice problema situațiilor în care există diferențe reduse de putere de cumpărare în raport cu situația care prevalează, de exemplu, în Germania sau în Italia.

77 Apoi, Curtea ar fi recunoscut deja, pe de o parte, că este legal să se stabilească cuantumuri uniforme pentru regiuni de dimensiuni mari (Hotărârea din 24 februarie 2015, Sopora, C-512/13, EU:C:2015:108, punctul 34) și, pe de altă parte, că diferențele de costuri ale vieții dintre statele membre pot constitui un criteriu de diferențiere legal (Hotărârea din 17 iulie 1963, Italia/Comisia, 13/63, EU:C:1963:20, și Hotărârea din 18 septembrie 2014, Bundesdruckerei, C-549/13, EU:C:2014:2235, punctul 34).

78 Republica Austria contestă argumentul Comisiei potrivit căruia mecanismul de ajustare ar constitui o discriminare indirectă în măsura în care nu este aplicabil copiilor care au reședința într-un stat în care a fost detașat unul dintre părinții lor care are statutul de funcționar austriac. Aceasta arată că situația unui funcționar detașat nu este comparabilă cu cea a unui lucrător migrant, atât din punct de vedere juridic, cât și material.

79 Pe de o parte, dreptul internațional, dreptul Uniunii și dreptul național ar recunoaște particularitatea situației funcționarilor detașați în străinătate. Din articolul 45 alineatul (4) TFUE, precum și din articolul 11 alineatul (3) litera (b) și din articolul 13 alineatul (4) din Regulamentul nr. 883/2004 ar reieși că funcționarii detașați în străinătate nu au, în statele gazdă, dreptul la alocații familiale și, în consecință, nici dreptul la plăți diferențiale sau la prestații suplimentare legate de situația lor familială. În plus, în temeiul dreptului austriac, s-ar considera că funcționarii detașați în străinătate își desfășoară activitatea pe teritoriul național, în ceea ce privește sistemul lor de securitate socială, precum și situația lor fiscală. În materie civilă, aceștia ar intra în continuare sub incidența instanței austriece de drept comun.

80 Pe de altă parte, situația lucrătorilor migranți ar fi diferită de cea a funcționarilor prin faptul că mutările, pe teritoriul național sau în străinătate, fac parte integrantă din activitatea lor. Deși partenerii și copiii funcționarilor detașați în străinătate se mută în general cu aceștia din urmă, domiciliul și centrul intereselor familiei ar rămâne totuși, ca regulă generală, în Austria.

81 A admite că situația funcționarilor detașați în străinătate este comparabilă cu cea a lucrătorilor migranți ar însemna să se considere că primii, care sunt excluși de la mecanismul de ajustare, sunt dezavantajați în raport cu cei din urmă. Astfel, pentru majoritatea funcționarilor austrieci detașați în alte state membre, în Elveția sau pe teritoriul părților la Acordul privind SEE, costul vieții ar fi superior celui existent în Austria.

82 În cazul în care Curtea ar considera că normele aplicabile funcționarilor austrieci detașați în străinătate constituie o discriminare indirectă, Republica Austria arată că o astfel de discriminare ar fi justificată de obligația de solicitudine a statului față de acești funcționari, legată de obligația lor de loialitate față de el, aceste două elemente constituind motive imperative de interes general.

83 În plus, Republica Austria arată că, dacă Comisia intenționează să susțină în prezent că reglementarea austriacă este incoerentă, acest motiv ar fi inadmisibil întrucât nu a fost invocat în avizul motivat.

84 În orice caz, Republica Austria consideră că acest motiv este lipsit de temei. Normele aplicabile funcționarilor detașați în străinătate, desigur derogatorii în raport cu regimul comun aplicabil în Austria, ar face totuși parte dintr-un sistem coerent, întemeiat pe dreptul internațional și pe dreptul Uniunii. Aceste norme ar privi aproximativ 400 de funcționari austrieci detașați în străinătate pe teritoriul unei părți la Acordul privind SEE sau al Elveției. Numai o parte dintre acești funcționari ar primi alocații familiale. Prin urmare, ar trebui să se țină seama de jurisprudența Curții potrivit căreia nu orice excepție de la o reglementare națională conduce la incoerența acesteia. Dispoziții de excepție care au un domeniu de aplicare deosebit de restrâns nu ar permite să se concluzioneze că există o incoerență (Hotărârea din 19 mai 2009, Comisia/Italia, C-531/06, EU:C:2009:315, punctele 69 și 73).

85 Cu titlu subsidiar, Republica Austria arată că, chiar dacă ar putea fi constatată o discriminare indirectă, aceasta ar fi justificată de un obiectiv legitim și nu ar depăși ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.

86 În primul rând, Comisia nu ar fi stabilit că legiuitorul austriac urmărea un obiectiv specific de economii bugetare. Această afirmație a Comisiei ar fi infirmată de lucrările pregătitoare pentru adoptarea mecanismului de ajustare și în special de evaluarea consecințelor acestuia în ceea ce privește eficiența.

87 În al doilea rând, referitor la alocațiile familiale și creditul fiscal pentru copilul aflat în întreținere, Republica Austria susține că, atunci când aceste prestații familiale au încetat să își îndeplinească obiectivul care constă în compensarea unei părți din cheltuielile legate tipic de întreținerea copiilor, întrucât valoarea lor era exportată în mod nediferențiat către state membre al căror nivel al prețurilor era diferit de cel al Republicii Austria, a devenit necesară introducerea mecanismului de ajustare. Astfel, acest mecanism ar fi urmărit să restabilească funcția de susținere a întreținerii copiilor și echitatea sistemului social. Pentru a atinge acest obiectiv sociopolitic, ar fi fost necesar să se elimine prestațiile care prezintă excedente sau insuficiențe din cauza aplicării nediferențiate a cuantumurilor alocațiilor familiale. Din moment ce mecanismul de ajustare prevede o majorare sau o reducere a cuantumurilor plătite în Austria, proporțional cu nivelul prețurilor în statul membru în care se află reședința copilului aflat în întreținere, acesta ar garanta că fiecare copil beneficiază efectiv de o prestație de aceeași valoare economică. Acest lucru ar fi nu numai proporțional, ci și conform considerentului (12) al Regulamentului nr. 883/2004, potrivit căruia ar trebui să se asigure că principiul asimilării faptelor sau evenimentelor nu dă naștere unor rezultate nejustificate din punct de vedere obiectiv.

88 În al treilea rând, referitor la bonusul familial „plus” și celelalte credite fiscale, Republica Austria arată că aplicarea mecanismului de ajustare garantează că cheltuielile reale vor fi luate în considerare în mod echitabil și că toți contribuabilii care exercită o activitate profesională și care au copii vor fi tratați în mod egal în ceea ce privește capacitatea lor contributivă. Astfel, acest mecanism ar ține seama de principiul egalității de tratament și de principiul capacității contributive. Acest din urmă principiu, consacrat în ordinile juridice naționale, și-ar găsi temeiul în dreptul Uniunii în domeniul fiscalității directe și ar constitui un principiu general al dreptului fiscal al Uniunii. Curtea ar fi înlăturat comparabilitatea a două situații de fapt în raport cu indemnizațiile acordate pentru expatrieri statuând că „nu există o asemenea comparabilitate în lumina obiectivului urmărit prin aplicarea unui barem progresiv care […] este în mod necesar întemeiat pe o apreciere a capacității contributive a contribuabilului realizată pe baza condițiilor de trai de pe teritoriul statului membru vizat” (Hotărârea din 15 septembrie 2011, Schulz-Delzers și Schulz, C-240/10, EU:C:2011:591, punctul 37).

89 În al patrulea rând, Republica Austria afirmă că, din moment ce mecanismul de ajustare garantează acordarea unui sprijin sau a unei reduceri de aceeași valoare, acesta nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului urmărit.

90 Contrar celor susținute de Comisie, cheltuielile administrative suplimentare care rezultă din mecanismul de ajustare ar fi foarte limitate. Astfel, în vederea determinării statului competent în conformitate cu Regulamentul nr. 883/2004, ar fi oricum necesar, într-un număr mare de cazuri, să se constate care este statul de reședință al copilului în cauză. Numărul de copii care au reședința în alte state membre pentru care există un drept la alocații familiale ar fi crescut de la 1 500 pentru anul 2002 la aproximativ 130 000 pentru anul 2016. Curtea de Conturi ar fi constatat că situațiile care prezintă un caracter de extraneitate „au fost mai des controlate decât situații naționale, ca urmare a calificării riscului”.

91 Republica Austria precizează că plățile diferențiale pe care le efectuează pentru copiii care au reședința în alte state membre depășesc adesea prestațiile primare în statul de reședință al copiilor.

92 Republica Austria contestă că ar fi inechitabil ca lucrătorii să plătească impozite și contribuții în Austria, participând astfel la finanțarea prestațiilor familiale și a avantajelor sociale și fiscale, pentru a le încasa în cele din urmă numai sub formă de prestații cu valoare adaptată atunci când copiii lor au reședința în alte state membre. Aceasta apreciază că baza de calcul al cotizațiilor patronale este irelevantă. Nu ar exista niciun raport între o eventuală obligație fiscală și dreptul la prestațiile plătite de stat.

Aprecierea Curții

93 [Astfel cum a fost îndreptat prin Ordonanța din 6 septembrie 2022] Trebuie amintit că Curtea a statuat deja că articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71, care era redactat în esență în aceiași termeni precum articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004, avea ca obiect să garanteze, în conformitate cu articolul 39 CE, devenit articolul 45 TFUE, în beneficiul persoanelor cărora li se aplică acest regulament, egalitatea în materie de securitate socială, fără a face distincție în funcție de cetățenie, eliminând orice discriminare în această privință care rezultă din legislațiile naționale ale statelor membre (Hotărârea din 22 iunie 2011, Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415, punctul 42).

94 Principiul egalității de tratament enunțat la articolul 45 TFUE este de asemenea concretizat la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011, care precizează că lucrătorul resortisant al unui stat membru beneficiază, pe teritoriul celorlalte state membre, de aceleași avantaje sociale și fiscale ca lucrătorii naționali, această din urmă dispoziție trebuind să fie interpretată în același mod ca articolul 45 TFUE [Hotărârea din 2 aprilie 2020, Caisse pour l’avenir des enfants (Copil al soțului unui lucrător frontalier), C-802/18, EU:C:2020:269, punctele 24 și 70, precum și jurisprudența citată].

95 Noțiunea de „avantaj social” extinsă de articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011 la lucrătorii resortisanți ai altor state membre cuprinde toate avantajele care, legate sau nu de un contract de muncă, sunt recunoscute, în general, în favoarea lucrătorilor naționali, în principal datorită calității lor obiective de lucrători sau pentru simplul fapt că au reședința pe teritoriul național, și a căror extindere la lucrătorii resortisanți ai altor state membre este, prin urmare, aptă să faciliteze mobilitatea acestora în cadrul Uniunii și, în consecință, integrarea lor în statul membru gazdă, iar trimiterea făcută de această dispoziție la avantajele sociale nu poate fi

interpretată în mod restrictiv [Hotărârea din 2 aprilie 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Copil al soțului unui lucrător frontalier), C-802/18, EU:C:2020:269, punctele 25 și 29 și jurisprudența citată].

96 Pe de altă parte, din jurisprudența Curții reiese că anumite prestații pot constitui atât prestații familiale, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (j) din Regulamentul nr. 883/2004, cât și un avantaj social, în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011 [Hotărârea din 2 aprilie 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Copil al soțului unui lucrător frontalier), C-802/18, EU:C:2020:269, punctele 45 și 46 și jurisprudența citată].

97 În speță, nu se contestă că, astfel cum domnul avocat general a arătat la punctul 124 din concluzii, alocația familială și creditul fiscal pentru copil aflat în întreținere sunt deopotrivă prestații familiale care intră sub incidența principiului egalității de tratament prevăzut la articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004 și avantaje sociale care intră în domeniul de aplicare al articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011, în timp ce bonusul familial „plus", creditul fiscal pentru gospodărie cu venit unic, creditul fiscal pentru familie monoparentală și creditul fiscal pentru pensie alimentară intră doar sub incidența principiului egalității de tratament prevăzut la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011.

98 În orice caz, atât articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004, cât și articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011 concretizează amândouă regula privind egalitatea de tratament în materie de securitate socială prevăzută la articolul 45 TFUE. Prin urmare, aceste două dispoziții trebuie, în principiu, să fie interpretate în același mod și în conformitate cu articolul 45 TFUE.

99 Potrivit jurisprudenței Curții, o astfel de distincție întemeiată pe reședință, care este susceptibilă să producă efecte mai ales în detrimentul resortisanților altor state membre, în măsura în care nerezidenții sunt, cel mai adesea, persoane care nu au cetățenia statului respectiv, constituie o discriminare indirectă pe motiv de cetățenie care nu ar putea fi admisă decât cu condiția de a fi justificată în mod obiectiv [Hotărârea din 2 aprilie 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Copil al soțului unui lucrător frontalier), C-802/18, EU:C:2020:269, punctul 56 și jurisprudența citată].

100 În speță, mecanismul de ajustare face să varieze cuantumul prestațiilor familiale și al avantajelor sociale pe care le vizează în funcție de nivelul prețurilor la locul de reședință al copiilor. Ajustările în sens crescător sau descrescător nu se aplică, așadar, decât în cazul reședinței copilului în afara teritoriului austriac. În aceste condiții, legătura directă cu statul de reședință al copiilor nu poate fi contestată.

101 Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctele 130 și 131 din concluzii, reducerea cuantumului prestațiilor familiale, precum și a avantajelor sociale și fiscale care decurg din criteriul legat de reședința copiilor stabilit de mecanismul de ajustare afectează în esență lucrătorii migranți, din moment ce copiii lor sunt în special susceptibili să locuiască în alt stat membru (Hotărârea din 20 iunie 2013, Giersch și alții, C-20/12, EU:C:2013:411, punctul 44). În plus, din dosarul de care dispune Curtea reiese că, din cauza diferențelor dintre costul vieții în aceste state în raport cu costul vieții în Austria, reflectate de coeficienții corectori care figurează în regulamentul de ajustare, lucrătorii care și-au exercitat libertatea de circulație din aceste state sunt în mare majoritate cei care vor primi prestații familiale, precum și avantaje sociale și fiscale într-un cuantum mai mic decât cel acordat lucrătorilor naționali.

102 În ceea ce privește argumentul Republicii Austria potrivit căruia mecanismul de ajustare ar garanta ca situații diferite să fie tratate în mod diferit, ca urmare a diferențelor dintre nivelurile prețurilor cu statele în cauză, este suficient să se arate că prestațiile familiale, precum și avantajele sociale și fiscale supuse mecanismului de ajustare nu sunt stabilite în funcție de costurile reale generate de întreținerea copiilor. Astfel, aceste prestații și aceste avantaje sunt forfetare și variază în funcție de numărul și, dacă este cazul, de vârsta copiilor, fără a ține seama de nevoile lor reale.

103 Rezultă că mecanismul de ajustare, care se întemeiază pe criteriul reședinței copiilor în străinătate pentru a stabili cuantumul prestațiilor familiale și al avantajelor sociale și fiscale, afectează mai mult lucrătorii migranți. Acesta constituie, așadar, o discriminare indirectă pe motiv de cetățenie care nu poate fi admisă decât dacă este justificată în mod obiectiv.

104 Curtea a statuat în mod repetat că, pentru a fi justificată, o astfel de discriminare indirectă trebuie să fie de natură să asigure realizarea unui obiectiv legitim și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv [Hotărârea din 2 aprilie 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Copil al soțului unui lucrător frontalier), C-802/18, EU:C:2020:269, punctul 58 și jurisprudența citată].

105 Justificarea invocată de Republica Austria, potrivit căreia ajustarea cuantumului prestațiilor pentru copiii nerezidenți urmărește să garanteze că susținerea și reducerea consecutivă a cheltuielilor familiale au o valoare economică corespunzătoare celei a prestațiilor pentru copiii care au reședința în Austria, este, pentru motivele prezentate la punctul 102 din prezenta hotărâre, lipsită de temei. În plus, astfel cum s-a arătat deja la punctul 52 din prezenta hotărâre, prestațiile familiale și avantajele sociale în cauză nu sunt supuse mecanismului de ajustare atunci când copiii au reședința în Austria, chiar dacă este cert că între regiunile acestui stat membru pot exista diferențe de nivel al prețurilor de o importanță comparabilă cu cele care pot exista între Republica Austria și alte state membre. Această lipsă de coerență în aplicarea acestui mecanism confirmă că justificarea invocată de Republica Austria nu poate fi reținută.

106 În plus, inegalitatea de tratament care rezultă din mecanismul de ajustare nu poate fi justificată de obiectivul invocat de Republica Austria de a asigura funcția de susținere, precum și echitatea sistemului social.

107 Astfel, mai întâi, după cum a arătat Comisia în cursul procedurii scrise în fața Curții, raportul Curții de Conturi nu arată nici că există un risc de atingere gravă adusă echilibrului financiar care ar putea fi remediat prin simpla instituire a unui mecanism de ajustare, nici că mecanismul de ajustare este de natură să simplifice gestiunea prestațiilor familiale și a avantajelor sociale și fiscale. Astfel, chiar considerând, cum susține Republica Austria, că costurile suplimentare ale mecanismului de ajustare sunt foarte limitate, nu este mai puțin adevărat că există asemenea costuri suplimentare. Cu toate acestea, nu se contestă, astfel cum a arătat în mod întemeiat domnul avocat general la punctul 142 din concluzii, că aceste costuri sunt suportate de ansamblul persoanelor care contribuie la bugetul de stat. În plus, din raportul Curții de Conturi se poate deduce că riscul periclitării echilibrului financiar al sistemului de securitate socială nu decurge din plățile unor prestații către lucrătorii ai căror copii au reședința în afara Austriei, din moment ce se estimează că aceștia nu reprezintă decât aproximativ 6 % din cheltuielile pentru prestații familiale, ci acest risc ar putea proveni din lipsa unui control adecvat în ceea ce privește acordarea acestor prestații.

108 Apoi, libertatea de circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii se întemeiază pe un anumit număr de principii, printre care cel al egalității de tratament. Punerea sa în aplicare în domeniul securității sociale este asigurată, pe de altă parte, printr-o reglementare a Uniunii care se întemeiază în special pe principiul unicității legislației aplicabile în această materie. Acest principiu, prevăzut la articolul 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004, urmărește eliminarea inegalităților de tratament care, pentru lucrătorii care se deplasează în cadrul Uniunii, ar fi consecința unui cumul parțial sau total al legislațiilor aplicabile. Astfel, conform articolului 11 alineatul (3) din acest regulament, pentru a garanta cât mai bine posibil egalitatea de tratament a tuturor persoanelor încadrate în muncă pe teritoriul unui stat membru, persoana care desfășoară o activitate salariată sau independentă într-un stat membru se supune, în general, legislației acestui stat membru și trebuie, în conformitate cu articolul 4 din regulamentul menționat, să beneficieze de aceleași prestații ca resortisanții aceluiași stat.

109 În sfârșit, Curtea a statuat în mod repetat că lucrătorii migranți contribuie la finanțarea politicilor sociale ale statului membru gazdă prin contribuțiile fiscale și sociale pe care le plătesc în acest stat, în temeiul activității salariate pe care o desfășoară pe teritoriul acestuia. Prin urmare, ei trebuie să poată profita de acestea în aceleași condiții ca lucrătorii naționali (Hotărârea din 10 iulie 2019, Aubriet, C-410/18, EU:C:2019:582, punctul 33 și jurisprudența citată). Așadar, acest element confirmă importanța abordării potrivit căreia lucrătorii migranți trebuie să beneficieze de egalitate de tratament în ceea ce privește prestațiile familiale, precum și avantajele fiscale și sociale.

110 În speță, nu se contestă că alocațiile familiale austriece sunt finanțate prin contribuții ale angajatorilor calculate pe baza cuantumului total al salariilor lucrătorilor pe care îi angajează, astfel încât lucrătorul migrant participă în același mod ca un lucrător național la stabilirea cuantumului sumelor plătite de angajatorul său, fără a se lua în considerare locul de reședință al copiilor acestor lucrători. Situația este aceeași în ceea ce privește bonusul familial „plus” și celelalte credite fiscale supuse mecanismului de ajustare, întrucât aceste avantaje fiscale sunt finanțate prin impozitul pe venitul lucrătorilor, fără a se distinge după cum copilul lor are sau nu are reședința pe teritoriul austriac.

111 În aceste condiții și astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 146 din concluzii, este necesar să se considere că diferența de tratament în funcție de locul de reședință al copilului lucrătorului vizat instituită prin mecanismul de ajustare nu este nici adecvată, nici necesară pentru a asigura funcția de susținere, precum și echitatea sistemului social.

112 Prin urmare, al doilea motiv invocat de Comisie trebuie considerat de asemenea ca fiind fondat.

113 Având în vedere toate cele de mai sus, trebuie să se constate că:

– prin instituirea mecanismului de ajustare aplicabil alocațiilor familiale și creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere pentru lucrătorii ai căror copii au reședința permanentă în alt stat membru, Republica Austria nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 4 și 67 din Regulamentul nr. 883/2004, precum și al articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011 și

– prin instituirea, pentru lucrătorii migranți ai căror copii au reședința permanentă în alt stat membru, a unui mecanism de ajustare aplicabil bonusului familial „plus”, creditului fiscal pentru gospodărie cu venit unic, creditului fiscal pentru familie monoparentală și creditului

fiscal pentru pensie alimentară, Republica Austria nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011.

Cu privire la cheltuielile de judecată

114 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Austria la plata cheltuielilor de judecată, iar Republica Austria a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

115 În conformitate cu articolul 140 alineatele (1) și (2) din Regulamentul de procedură, potrivit căruia statele membre, statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autoritatea de Supraveghere AELS care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Croația, Republica Polonă, România, Republica Slovenia și Republica Slovacă, precum și Regatul Norvegiei și Autoritatea de Supraveghere AELS vor suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară și hotărăște:

1) **Prin instituirea mecanismului de ajustare rezultat din modificările aduse articolului 8a din Bundesgesetz betreffend den Familienlastenausgleich durch Beihilfen (Legea federală privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații), din 24 octombrie 1967, astfel cum a fost modificată prin Bundesgesetz mit dem das Familienlastenausgleichsgesetz 1967, das Einkommensteuergesetz 1988 und das Entwicklungshelfergesetz geändert werden (Legea federală de modificare a Legii federale privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații din 1967, a Legii federale privind impozitul pe venit din 1988 și a Legii privind statutul lucrătorilor umanitari) din 4 decembrie 2018 și articolului 33 din Bundesgesetz über die Besteuerung des Einkommens natürlicher Personen (Legea federală privind impozitarea venitului persoanelor fizice) din 7 iulie 1988, astfel cum a fost modificată prin Jahressteuergesetz 2018 (Legea fiscală anuală din 2018) din 14 august 2018 și prin Legea federală de modificare a Legii federale privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații din 1967, a Legii federale privind impozitul pe venit din 1988 și a Legii privind statutul lucrătorilor umanitari din 4 decembrie 2018, aplicabil alocațiilor familiale și creditului fiscal pentru copilul aflat în întreținere pentru lucrătorii ai căror copii au reședința permanentă într-un alt stat membru, Republica Austria nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 4 și 67 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, precum și în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii.**

2) **Prin instituirea, pentru lucrătorii migranți ai căror copii au reședința permanentă în alt stat membru, a mecanismului de ajustare rezultat din modificările aduse articolului 8a din Bundesgesetz betreffend den Familienlastenausgleich durch Beihilfen (Legea federală privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații), din 24 octombrie 1967, astfel cum a fost modificată prin Bundesgesetz mit dem das Familienlastenausgleichsgesetz 1967, das Einkommensteuergesetz 1988 und das Entwicklungshelfergesetz geändert werden (Legea federală de modificare a Legii**

federale privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații din 1967, a Legii federale privind impozitul pe venit din 1988 și a Legii privind statutul lucrătorilor umanitari) din 4 decembrie 2018 și articolului 33 din Bundesgesetz über die Besteuerung des Einkommens natürlicher Personen (Legea federală privind impozitarea venitului persoanelor fizice) din 7 iulie 1988, astfel cum a fost modificată prin Jahressteuergesetz 2018 (Legea fiscală anuală din 2018) din 14 august 2018 și prin Legea federală de modificare a Legii federale privind compensarea cheltuielilor familiale prin alocații din 1967, a Legii federale privind impozitul pe venit din 1988 și a Legii privind statutul lucrătorilor umanitari) din 4 decembrie 2018, aplicabil bonusului familial „plus”, creditului fiscal pentru gospodărie cu venit unic, creditului fiscal pentru familie monoparentală și creditului fiscal pentru pensie alimentară, Republica Austria nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011.

3) **Obligă Republica Austria să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Comisia Europeană.**

4) **Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Croația, Republica Polonă, România, Republica Slovenia și Republica Slovacă, precum și Regatul Norvegiei și Autoritatea de Supraveghere AELS vor suporta propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături